

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/99/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217219497
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1217219497.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a členov senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Romana Huszára v právnej veci žalobkyne: J. Q. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. X, Š. na N. zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., Šumavská 3, Bratislava, IČO : 36 856 592, proti žalovanému: R. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/X, A., zastúpený JUDr. Milan Ficek, advokát s.r.o. so sídlom Žilinská 14 Bratislava, IČO : 47 232 757, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, na odvolanie žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 16C/79/2017 - 237 zo dňa 4. júna 2021 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdzuje.
V časti náhrady trov prvoinštančného konania rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%.
Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že : I. Podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č.XXXX, vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, okres Bratislava II, obec: BA - MČ Y. P., katastrálne územie Y. P., ako parcely registra „ C“, parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX R., parc. č. XXXX/X, záhrady o výmere XXX R.X, parc. č. XXXX/X, zastavané plochy a nádvoria o výmere XX R.X a stavby súpisné číslo XXXXX postavené na parcelách č.XXXX/X a parc. č. XXXX/X sa zrušuje. II. Súd nariaďuje predaj týchto nehnuteľností s tým, že výťažok z predaja bude rozdelený medzi žalobkyňu a žalovaného v podiely žalobkyňi 1/2 a žalovanému 1/2. III. Stranám sporu súd náhradu trov konania nepriznáva.

1.1. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 136 ods. 1, 2 ; § 137 ods. 1 ; § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pri hodnotení vykonaného dokazovania a pri úvahe o zániku podielového spoluvlastníctva aplikujúc i zásadu, že nikoho nemožno nútiť, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu rozhodol tak, že zrušil podielové spoluvlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti pričom nariadil jej predaj tak, ako to predpokladá ustanovenie § 142 ods.1 posledná veta Občianskeho zákonníka. Za podstatnú skutočnosť považoval súd prvej inštancie to, že ani jeden zo spoluvlastníkov predmetnú nehnuteľnosť neužíva. Žalobkyňa nemá záujem predmetnú nehnuteľnosť užívať ani v budúcnosti, pričom žalovaný sa vyjadril, že on svoj spoluvlastnícky podiel nemá záujem predať nakoľko ho chce v budúcnosti využívať na podnikateľské aktivity. O odkúpenie podielu žalobkyne však záujem nemá. Žalovaný v konaní nepoprel, že v minulosti uvažoval na tým, že by podiel žalobkyne odkúpil, avšak k tomuto nedošlo.

1.2. Súd prvej inštancie primárne skúmal, či v danej veci je možné reálne rozdelenie predmetnej nehnuteľnosti. Znalcom navrhované spôsoby možného rozdelenia nehnuteľnosti vyhodnotil súd

za neúčelné a nevhodné. Je nesporné, že vzťahy medzi stranami sporu ako podielovými spoluvlastníkmi sú značne napäté, kde nie je možné aj pri reálnom rozdelení nehnuteľnosti s ktorou by boli spojené značné náklady predpokladať dohodu medzi stranami sporu, čo by zrejme viedlo k vzniku ďalších súdnych sporov. Súd preto pri rozhodovaní o spôsobe vysporiadania podielového spoluvlastníctva mal za to, že reálne rozdelenie vecí nie je možné tak, aby samostatné veci, ktoré by vznikli rozdelením mohli slúžiť vlastníkovi takým spôsobom, aký zodpovedá jeho povahe a spoločenskému záujmu. V prejednávanej veci považoval prvoinštančný súd za významnú pre rozhodnutie o spôsobe vysporiadania podielového spoluvlastníctva najmä tú skutočnosť, že ani jedna zo strán sporu predmetnú nehnuteľnosť reálne nevyužíva, pričom je zrejme, že s danou nehnuteľnosťou sú spojené značné náklady na jej údržbu, ktoré zaťažujú obe strany a z dlhodobého hľadiska spôsobujú zníženie ceny nehnuteľnosti. Oba spôsoby rozdelenia nehnuteľnosti, tak ako ich navrhol znalec vyhodnotil súd za neúčelné. Spôsob vertikálneho rozdelenia nehnuteľnosti je mimoriadne finančne nákladný, pričom horizontálny spôsob rozdelenia nehnuteľnosti (stavby), kde znalec predpokladal náklady na cca 700,-€ považuje súd prvej inštancie za značne poddimenzované. Navyše aj zo znaleckého posudku vyplýva, že rozdelením vecí by vznikli spoločné priestory, čo by v danej situácii značne narušených vzťahov medzi spoluvlastníkmi s najväčšou pravdepodobnosťou vyvolalo ďalšie súdne spory. Z ustálenej judikatúry súdov vyplýva, že pri reálnom rozdelení budov, je potrebné dbať na to, že rozdelením vzniknuté časti musia byť samostatnými vecami, čo v danom prípade nebolo možné naplniť. Pri posudzovaní možnosti reálneho rozdelenia vecí, tak ako to navrhol znalec súd vychádzal aj z toho, že na nákladoch spojených s rozdelením vecí sa musia podieľať obaja spoluvlastníci, čo v danej veci splnené nie je. Žalobkyňa nie je ochotná podieľať sa na nákladoch spojených s rozdelením vecí a žalovaný sa k tejto otázke nevyjadril. Preto súd považoval vec za reálne nedeliteľnú a preto nariadil jej predaj. Čo sa týka pozemkov, ktoré mali byť taktiež predmetom vysporiadania súd vychádzal z toho, že ich rozdelením by bol jednému zo spoluvlastníkov zamedzený prístup na nehnuteľnosť, kde by bolo potrebné vyriešiť aj tento právny problém. Na tomto mieste súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22 Cdo 92/2005 z ktorého vyplýva, že vec ktorej reálne rozdelenie by vyžadovalo vynaloženie neprimeraných nákladov účastníkov, nemožno považovať za reálne deliteľnú. Náklady na vertikálny spôsob rozdelenia predmetnej nehnuteľnosti sú znalcom predpokladané vo výške 27,5 % z hodnoty nehnuteľnosti, čo je možné podľa názoru súdu považovať za neprimerane vysoké a preto nevhodné pre strany sporu, ktoré by sa museli rovnakým dielom podieľať na týchto nákladoch.

1.3. O trovách konania súd rozhodol podľa § 257 C.s.p. tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa aj žalovaný.

3. Odvolanie žalobkyne smerovalo proti výroku o náhrade trov konania. Uviedla, že v žalobnom návrhu sa domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva pričom žiadala aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo a prikázal jej spoluvlastnícky podiel do výlučného vlastníctva žalovaného za súčasného uloženia zaplatiť náhradu, alternatívne zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva predajom uvedenej nehnuteľnosti pričom požadovala rozdelenie výťažku z predaja každej zo strán v podiele jednej polovice. Žalovaný s takýmto návrhom nesúhlasil. Nemal žiaden záujem o odkúpenie spoluvlastníckeho podielu ani na predaj nehnuteľnosti. Svojím konaním respektíve nekonaním zapríčinil nemalé trovy, žalobkyňa sa opakovane snažila so žalovaným vyporiadať podielové spoluvlastníctvo dohodou a využila všetky prostriedky smerujúce k mimosúdnejmu riešeniu čo vyplýva z vykonaného dokazovania. Z tohto dôvodu treba žalovaného považovať za stranu, ktorá svojou neochotou odkúpiť alebo predať nehnuteľnosť zavinila trovy, ktoré by inak neboli vznikli. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť účastníkom náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel, alebo bude musieť zaplatiť pričom by ich nemusel zaplatiť ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Nepriznanie náhrady trov musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu pričom nie je možné naň prihliadnúť bez zreteľa na základné zásady rozhodovania a vzhľadom na neexistenciu týchto okolností sa s nimi súd ani pochopiteľne vysporiadať nemohol. Žalobkyňa navrhla aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie; alternatívne aby rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že prizná žalobkyni náhradu trov prvoinštančného konania v plnej výške a zároveň prizná žalobkyni aj náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

4. Žalovaný napadol odvolaním rozsudok v celom rozsahu vytýkajúc súdu prvej inštancie, že napriek vykonanému znaleckému dokazovaniu nechal závery vyslovené znalcom do úvahy a oba spôsoby možného rozdelenia nehnuteľnosti vyhodnotil za neúčelné a nevhodné, keďže spôsob vertikálneho rozdelenia nehnuteľnosti považoval za mimoriadne finančne nákladný a horizontálny spôsob rozdelenia považoval za značne poddimenzovaný. Úvahy ktorými sa riadil nerozvídal, keď poukázal na ničím

nepreukázané vraj narušené vzťahy medzi stranami konania. Súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal otázkou hradenia nákladov spojených s rozdelím nehnuteľnosti a touto úvahou v podstate úplne vylúčil možnosť úhrady nákladov spojených s rozdelením nehnuteľnosti len jednou stranou, ktorú navyše v procese rozhodovania ani neskúmal. Jedným z významných faktorov pri posudzovaní reálnej deliteľnosti veci je faktor finančnej nákladnosti, kde treba skúmať ochotu spoluvlastníkov sa finančne podieľať na prácach potrebných na rozdelenie veci. Ak takáto vôľa spoluvlastníkov absentuje je vec nutné považovať za reálne nedeliteľnú. V tomto kontexte žalovaný poukázal na to, že súd svoju úvahu o nedeliteľnosti založil len na strohom konštatovaní o nevyhnutnosti podieľania sa nákladoch zo strany oboch spoluvlastníkov. Občiansky zákonník žiadnym spôsobom nevymedzuje povinnosť znášať náklady spojené s rozdelením nehnuteľnosti vo všetkých podielových spoluvlastníkovi. Nie je vylúčené, že náklady spojené s rozdelením nehnuteľnosti môže hradiť aj len jeden z podielových spoluvlastníkov. Napriek tomu, že dotknutá nehnuteľnosť je fakticky aj právne deliteľná, prvoinštančný súd bez ďalšieho nariadil predaj nehnuteľnosti a rozdelenia výťažku medzi stranami konania a tak v rozpore stanoveným záväzným poradím rozhodol o treťom spôsobe. Pri zvažovaní v porade druhého spôsobu vyporiadanie súd vynechal z procesu rozhodovania otázku či niektorá zo strán disponuje potrebnými finančnými prostriedkami za účelom poskytnutia primeranej náhrady. Až v prípade ak ani jeden zo spoluvlastníkov nechce prichádza do úvahy tretia možnosť, že súd nariadi predaj veci a rozdelenie výťažku z predaja podľa veľkosti podielov. Žalovaný zastáva názor, že súd svojim postupom v rozpore so zákonom nedodrжал záväzne poradie určené v § 142 odsek 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu ktorého navrhol aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žalovaný neopodstatnene vytyka súdu prvej inštancie nesprávne právne posúdenie ako aj skutočnosť, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobkyňa poukazuje na objektívnu nemožnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť vo veci horizontálnym rozdelením nehnuteľnosti, z dôvodu, že táto nepredstavuje dve samostatné veci v zmysle predpisov Občianskeho zákonníka. Tento názor je podporený aj judikatúrou Najvyššieho súdu SR v uznesení zo dňa 16.12.2015 sp. zn. 2Cdo/448/2014 v zmysle ktorého stavba je evidovaná ako iná budova, ak k zmene účelu respektíve druhu stavby nedošlo, predstavuje právne ako aj fakticky doposiaľ právne jednu vec, ktorú autoritatívnym rozhodnutím súdu bez rozhodnutia príslušného stavebného úradu nemožno rozdeliť na dva byty. Navrhovaným spôsobom rozdelenia by nevyhnutne vznikli spoločné časti a zariadenia v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne a žalovaného, u ktorých vzniká potreba nevyhnutnej údržby a opravy. Vyporiadanie spoluvlastníkov rozdelením nehnuteľnosti by vyžadovalo ďalšie dohody ohľadom následného podelenia sa na nákladoch. Avšak strany sporu nie sú schopné dohodnúť sa ani na financovaní základnej údržby nehnuteľnosti, ktorú nikto neužíva. Bola vykradnutá a chátra. Rozdelením nehnuteľnosti by vzniklo opätovné spoluvlastníctvo, ktoré by vyžadovalo spoločné rozhodovanie ohľadom predmetom spoluvlastníctva, s čím žalobkyňa zásadne nesúhlasí. Vychádzajúc zo zásady, že nikoho nemožno nútiť aby zotrval v podielovom spoluvlastníctve. Súd prvej inštancie správne rozhodol o nariadení predaja nehnuteľnosti. V znaleckom posudku je opomenuté, že stavba nie je napojená na verejnú kanalizáciu a odpadová voda je odvádzaná do jednej čističky, nachádzajúcej sa na pozemku v spodnej časti, ako aj riešenie vlastníctva k plotu, k trom veľkým posuvným bránam a jednej vstupnej brány, absentuje riadny spôsob rozdelenie pozemku, záhrady. Zrušenie vyporiadanie podielového spoluvlastníctva rozdelením nehnuteľnosti nie je možné bez geometrického plánu na ktorom je vyznačené rozdelenie skôr spoločnej parcely výmery a čísla nových parciel. K vzhľadom k absencii takéhoto geometrického plánu súd prvej inštancie nemohol objektívne pristúpiť k rozdeleniu pozemkov a jeho rozhodnutia ako aj úvahy sú s ohľadom na túto skutočnosť správne. Žalobkyňa opakovane a výslovne odmietla zotrvať so žalovaným v akomkoľvek vzťahu o vlastníctva k nehnuteľnosti, nemá záujem a absolútne odmieta vlastníctvo bytovej jednotky pri ktorej by bola podielovou spoluvlastníčkou, častí a zariadení so žalovaným. Súd prvej inštancie preto správne vyhodnotil a prihliadol na konflikt vzťahov medzi stranami sporu, ktoré vylučujú aby mohli nehnuteľnosti spoločne po ich rozdelení na bytové jednotky užívať. Navrhuje aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

6. Žalovaný nevyužil svoje právo a vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne a repliku k vyjadreniu žalobkyne nepodal.

7. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379, 380 ods. 1 C.s.p. v napadnutom celom rozsahu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné; dôvodné je odvolanie žalobkyne v časti náhrady trov konania.

8. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 387 ods. 2 dáva odvolaciemu súdu možnosť, v prípade, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia možnosť obmedziť sa v zdôvodnení rozhodnutia len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8.1. Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

9. Z povahy podielového spoluvlastníctva ako spoločenstva vlastníckych práv založeného na zásade dobrovoľnosti vyplýva, že ak nedôjde k dohode, ktorýkoľvek spoluvlastník môže kedykoľvek požiadať súd o zrušenie spoluvlastníctva a jeho vyporiadanie. Toto právo vyplýva zo zásady, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený k tomu, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, ak mu to z akýchkoľvek dôvodov nevyhovuje.

10. Vychádzajúc z uvedených téz hmotnoprávneho predpisu, ako aj z požiadaviek kladených na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 C.s.p. odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, citoval ustanovenia § 136 ods. 1 a 2; § 137 ods. 1 a § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka ktoré správne aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil správne právne závery o dôvodnosti žaloby na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva predajom nehnuteľnosti s tým, že výťažok z predaja bude rozdelený podľa výšky spoluvlastníckych podielov. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie vo veci samej patričným spôsobom odôvodnil (§ 220 ods. 2,3 C.s.p.).

11. Súd prvej inštancie na podklade vykonaných dôkazov pristúpil k tretiemu spôsobu rozdelenia veci potom, čo z prejavov vôle a výsledkov vykonaného dokazovania iný spôsob rozdelenia nie je možný. Znalcom navrhované spôsoby možného rozdelenia nehnuteľnosti vyhodnotil za neúčelné a nevhodné. Spôsob vertikálneho rozdelenia nehnuteľnosti považoval za mimoriadne finančné nákladný; horizontálny spôsob rozdelenia nehnuteľnosti (stavby), kde znalec predpokladal náklady na cca 700,-€ považoval za značne poddimenzovaný. Navyše aj zo znaleckého posudku vyplýva, že rozdelením veci by vznikli spoločné priestory, čo by v danej situácii značne narušených vzťahov medzi spoluvlastníkmi s najväčšou pravdepodobnosťou vyvolalo ďalšie súdne spory. Žalobkyňa nie je ochotná podieľať sa na nákladoch spojených s rozdelením veci a žalovaný sa k tejto otázke nevyjadril, preto považoval vec za reálne nedeliteľnú.

12. Žalovaný v odvolaní namieta, že dotknutá nehnuteľnosť je právne deliteľná a súd bez ďalšieho nariadil predaj nehnuteľnosti a rozdelenie výťažku medzi stranami konania, s tvrdením ktorým súhlasit nemožno.

12.1. Odvolací súd zastáva názor, že prijatý záver súdu prvej inštancie o reálnej nedeliteľnosti je plne súladný s rozhodovacou praxou súdov. V rozhodnutí sp. zn. 3Cz/18/1988 z 30.6.1988 (uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávanej Najvyšším súdom ČSFR pod č. 45 ročník 1991) najvyšší súd uviedol, že nedeliteľnou stavbou nie je len vtedy, ak z hľadiska stavebno-technického je rozdelenie nemožné, teda ak by stavebnými úpravami, vykonanými podľa stavebných predpisov nevznikli samostatné veci. Vždy je potrebné tiež posúdiť, či je rozdelenie dobre možné, teda vypridať sa domnienkou nedeliteľnosti, ktorá nastupuje spravidla vtedy, ak je rozsah finančnej náročnosti prác s rozdelením spojených v zrejmom nepomere k cene pôvodnej stavby. Ďalej v rozhodnutí vyslovil názor, že pred prípadným reálnym rozdelením je nutné vylúčiť domnienku nedeliteľnosti ešte z ďalšieho hľadiska: je potrebné zistiť, či spoluvlastníci alebo niektorí z nich sú ochotní náklady na rozdelenie uhradiť. Ak by totiž žiadny zo spoluvlastníkov nebol ochotný v súvislosti s prevedením nevyhnutných stavebných úprav nič vynaložiť, pričom by súčasne bolo možné dôvodne vylúčiť prípadnú účelovosť takéhoto tvrdenia, musela by i z tohoto hľadiska byť stavba považovaná za neoddeliteľnú.

12.2. Vychádzajúc z vyššie uvedených hľadísk, vzhľadom na hmotnoprávnu úpravu, výsledky vykonaného dokazovania a prejav vôle žalobkyne, ktorá nemá záujem zotrvať v spoluvlastníckom vzťahu, o kúpu veci záujem nemá, nie je ochotná podieľať sa na nákladoch spojených s rozdelením veci a žalovaný sa k tejto otázke nevyjadril bolo v súlade s § 151 C.s.p. povinnosťou žalovaného uviesť vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach a na tieto označiť dôkazy. Žalovaný však neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, čím nesie nepriaznivé následky v podobe napadnutého rozhodnutia súdu, ktoré vychádza zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Obrana žalovaného v rámci prvoinštančného ako aj odvolacieho konania o nesprávnom závere súdu prvej inštancie o nedeliteľnosti veci zostala iba v rovine nepodložených tvrdení.

13. Podľa mienky žalovaného, v rozpore so zákonom rozhodol súd prvej inštancie o treťom spôsobe vyporiadania podielového spoluvlastníctva, keďže úplne opomenul spôsob vyporiadania v druhom rade.

13.1.V konaní o návrhu spoluvlastníka na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súd pri úvahe, komu zo spoluvlastníkov prikáže vec za primeranú náhradu, neberie na zreteľ samostatne iba niektoré z hľadísk výslovne uvedených v § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka (veľkosť spoluvlastníckych podielov, účelné využitie veci, násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom) ani spoločne iba tieto zákonom výslovne označené hľadiská, ale vždy komplexne celý súbor všetkých relevantných skutočností, ktorý nie je vyčerpaný hľadiskami priamo vymenovanými v tomto ustanovení zákona. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového zistenia, komplexne posúdil celý súbor všetkých relevantných skutočností, že žalobkyňa nemá záujem predmetnú nehnuteľnosť užívať a ani ju neužíva, nemá záujem odkúpiť podiel žalovaného, pričom žalovaný sa vyjadril, že on svoj spoluvlastnícky podiel nemá záujem predať, chce ho v budúcnosti využívať na podnikateľské aktivity a o podiel žalobkyne relevantný záujem neprejavil. Vzťahy medzi stranami sporu považoval za napäté. Strany sporu sa nevedeli dohodnúť na užívaní nehnuteľnosti, nahradení nákladov ani na predaji, respektíve na ďalšom nakladaní s ňou. Ponúkanie nehnuteľnosti na predaj sa nezaobišlo bez konfliktov. Žalovaný poprel aj existenciu splnomocnenia, ktorú žalobkyňa vyvodila z mailovej komunikácie so žalovaným. Bez konfliktu neprebehla ani situácia, keď nehnuteľnosť bola vykradnutá. Vážne narušenie vzťahov a neschopnosť riešiť základné záležitosti ohľadom nehnuteľnosti potvrdzujú aj SMS a MMS medzi stranami sporu, ktoré sú súčasťou spisu, skutkovými okolnosťami ktorými je zodpovedané, prečo sa druhému spôsobu rozdelenia veci z rozumných dôvodov nevenoval. Sporové konanie je ovládané hlavne princípom kontradiktórnosti a prejednávacím princípom, ktoré predurčujú, že ťarchu a zodpovednosť za výsledok konania nesú strany sporu. Určitú skutočnosť možno považovať za dokázanú v konaní, ak sudca postupom podľa § 191 C.s.p. z vykonaných dôkazov nadobudne odôvodnené vnútorné presvedčenie o tom, že táto skutočnosť z týchto dôkazov a obsahu celého konania naozaj vyplýva.

13.2. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Keďže žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie nevyjadril ani vôľu o ktorú variantu by mal záujem, v predkladaní dôkazov bol úplne nečinný, správne súd prvej inštancie postupom podľa § 191 C.s.p. z vykonaných dôkazov nadobudol odôvodnené vnútorné presvedčenie, že prikázanie veci jednému zo spoluvlastníkov nie je možné, keďže táto skutočnosť z dôkazov predložených žalobkyňou a obsahu celého konania naozaj vyplýva. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobkyne. Povinnosť strany sporu tvrdiť má kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 C.s.p. - procesné povinnosti a procesné bremená), k čomu zo strany žalovaného nedošlo.

14. Odvolanie žalovaného spočíva na akademických rozpravách o procesnom postupe dodržania/nedodržania poradia a podmienok použitia jednotlivých spôsobov vyporiadania zrušeného spoluvlastníctva, zamerajúc sa na pochybenie súdu prvej inštancie pri spôsobe rozdelenia, bez toho aby bolo zjavné akým spôsobom očividný konflikt v zotrvaní spoluvlastníctva navrhuje riešiť. Žalovaný sa obmedzil len na všeobecné konštatovanie nesprávnosti záverov súdu prvej inštancie bez toho, aby túto úvahu akokoľvek bližšie rozviedol a konkretizoval z hľadiska možného preskúmania skutočných,

adresne pomenovaných dôvodov. Odvolacím petitom navrhuje zrušenie napadnutého rozsudku bez toho aby uviedol, akým spôsobom vzhľadom na nezáujem žalobkyne zotrvať v spoluvlastníctve chce nevyhovujúci fakticky i právny stav spoluvlastníctva oboch strán vyriešiť. Z uvedených dôvodov je nutné odvolanie žalovaného kvalifikovať za obštrukčné, snažiace sa spochybniť záver súdu prvej inštancie bez riadneho návrhu možného riešenia následných vlastníckych vzťahov.

15. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti obsah odvolania žalovaného teda nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, v dôsledku čoho odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej podľa § 387 ods.1,2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

16. V časti náhrady trov konania na súde prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné, lebo súd prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania vec nesprávne právne posúdil keď aplikoval ustanovenie § 257 C.s.p. a stranám sporu súd náhradu trov konania nepriznal.

16.1. Súdna prax vyšších súdnych autorít (R 31/1972, Zborník IV. str. 748) v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v časti náhrady trov konania zaujala právny názor, podľa ktorého pre použitie aktuálneho ustanovenia § 257 C.s.p. má význam zistenie o tom, či žalobca pred podaním žaloby na súde navrhol ostatným spoluvlastníkom zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva dohodou, a to spôsobom, ktorý uplatnil v žalobe na súde a dosiahol plný úspech vo veci. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26. júla 2012 sp. zn. 4MCdo 10/2012) ak podielový spoluvlastník dosiahol v súdnom konaní zrušenie podielového spoluvlastníctva autoritatívnym rozhodnutím súdu s presne takým spôsobom vyporiadania, na akom sa márne pokúšal s druhým spoluvlastníkom dohodnúť a aký následne navrhol v súdnom konaní, bol v súdnom konaní v plnom rozsahu úspešný. Ak súd vyhovel žalobe a zrušil spoluvlastníctvo spôsobom, ktorý bol navrhovaný, najmä ak sa žalovaný bránil alebo neúspešne navrhoval iný spôsob vyporiadania, niet v zásade prekážok, aby súd použil ustanovenie § 255 ods. 1 C.s.p. a aby žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania. V danom prípade došlo k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva rozhodnutím súdu prvej inštancie spôsobom navrhovaným žalobkyňou a to nariadením predaja nehnuteľnosti. Žalobkyňa ešte pred podaním žaloby na súde navrhovala prikázanie spoluvlastníckeho podielu do výlučného vlastníctva žalovanému alternatívne nariadenie predaja nehnuteľnosti pričom žalovaný ani s jedným navrhovaným spôsobom vyporiadania nesúhlasil, v konaní potom žiadal žalobu zamietnuť a preto nebol dôvod odkloniť sa od ustálenej súdnej praxe pri rozhodovaní o trovách konania v predmetnom konaní.

16.2. Odvolací súd vzhľadom na spôsob rozhodnutia súdu prvej inštancie a závery uvedené v predchádzajúcom odseku mal zato, že žalobkyňa bola s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 C.s.p. v konaní plne procesne úspešná a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti náhrady trov prvoinštančného konania rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalobkyňa mala v odvolacom konaní plný úspech, preto jej vznikol voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

18. O výške náhrady trov prvoinštančného ako aj odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).